

dog er stor Forskiel paa Borttagelsen af et reelt Privilegium og paa Forhøielsen af Skolepenge, men derved skal jeg ikke længere opholde mig. Jeg maa ogsaa beklage, at den ærede Rigsdagsmand ikke har hørt, hvad jeg tidligere sagde om Udsamlingerne. Der er ikke lagt Bøgt paa det Økonomiske, men man har ganske i Almindelighed sagt, at, naar Udgiften ikke svarede til sit Diemed, idet Udsamlingerne ikke kunde udrette Noget, saa var den spildt, Andet er der ikke lagt Bøgt paa. Med Hensyn til hvad der er yttret af den ærede Rigsdagsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Fischer) skal jeg blot tilføie, at naar man har sagt, der er Udsamlinger af naturhistoriske Gjenstande, og Ordføreren har bemærket, at der ogsaa er Udsamlingen af oldnordiske Gjenstande, saa maa han dog, naar han maa indrømme, at Udsamlingerne ikke slaae til til det Naturhistoriske, ogsaa consequent indrømme, at Udsamlingerne heller ikke slaae til til det Oldnordiske. Jeg har tidligere udtalt mig derom, men det maa være overhørt af den ærede Rigsdagsmand. Jeg har utvivkelig bemærket, at der er den Forskiel, at de naturhistoriske Gjenstande behøves ved Underviisningen i dens Heelhed fra Først til Sidst, medens derimod Udsagerne kun omfatte en meget ringe Deel af den historiske Underviisning, nemlig en saa ringe Deel, at de i den Lærebog, som bruges ved Sorø Akademi, ere indbefattede i nogle saa Sider. (En Stemme: Det er Skade!) Ja det er til Skade for Udsagerens Studium, men om det er til Skade for det historiske Studium, det er det, de Herrer skulle bevise. Jeg har ligeledes, allerede før den ærede Rigsdagsmand fra Jylland (Klee) havde Ordet igjen, bemærket, at naar han siger, at en Reise vilde koste mere end hele Samlingen, saa træffer det aldeles ikke det, som jeg har sagt, jeg, som ikke har lagt Bøgten paa det Økonomiske, men, selv om det var sandt, saa var Reisen dog billigere end Samlingen, naar denne ikke buede til Noget, og dernæst har jeg bemærket, at det kun er en enkelt Klasse, som kan tage herind. Naar det da er blevet bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Sorø (Alberti), at saa maatte der en ny Lov, skal

jeg gjøre opmærksom paa, at Saadant ikke findes nødvendigt, naar man vil eftersee Bestemmelserne om Ferterne ved Skolerne, som jeg ogsaa kender. Saalænge der altsaa ikke bliver anført andre Beviser og tydeligere Grunde for, at netop denne Samling af Udsager i videnskabelig Henseende skulde være nødvendig og nyttig, saalænge kan jeg ikke frasælde den Mening, som Udvalgets Fleertal har.

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds har Ordet for en personlig Bemærkning.

Alberti: Naar der i Udvalgets Betænkning tales om Statutterne, kan jeg ikke vide, at Udvalget mener en Lov, som er 30 Aar yngre end Statutterne.

Monrad: Jeg kan ikke nægte, at jeg i højeste Grad er bleven forbauset ved at høre de Øttringer, som ere faldne fra den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), og jeg kan kun forklare mig disse, for en Jurist saa besynderlige Udsagn, af den særlige Indskydelse, som de forøiske Spørgsmaal altid udøve paa den ærede Rigsdagsmand, og som synes at berøve ham hans sædvanlige Skarpsindighed i at opfatte juridiske Spørgsmaal. Den ærede Ordfører har allerede beviist og godtgjort det ved et Exempel, hvorledes den ærede Rigsdagsmand, der er Jurist, aldeles overseer en yngre Lov og kun holder sig til en Bestemmelse i Statutter, der ere 30 Aar ældre. Men hvad jeg her skal dvæle ved, det er, at den ærede Rigsdagsmand har anført, at Udvalget skulde have gjort Brud paa Noget, som jeg for mit Vedkommende sætter en vis Stolthed i at have bidraget til at overholde, nemlig: At man ikke igjennem Finantsloven forandrer bestaaende Love. Den ærede Rigsdagsmand har nemlig sagt, at vi, ved at have foreslaaet en Forhøielse af Skolepengene, skulde have gjort Brud paa Statutterne, og at Statutterne for ham være en Lov; men jeg maa bemærke, at det er aldeles urigtigt, Statutterne ere ikke Love, de ere Anordninger; Alt, hvad der vedrører Sorø Akademie, de mangfoldige